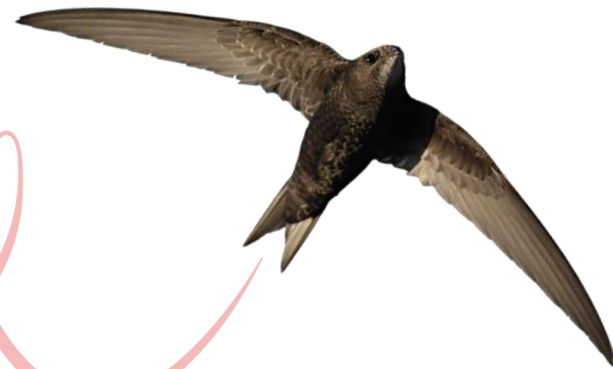

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Lobbytraining voor lokale initiatieven - 3 maart 2026

Samen voor een mooie en
duurzame provincie Utrecht

Agenda en huisregels

Agenda

- Intro van Koen Böhm
- Centrale presentatie Anne Slabbekoorn en Ieke Benschop
- Break-outs

Huisregels

- Microfoons op stil
- Voornaam plus voorkeur provincie break-outsessie in beeld
- Chat gebruiken voor vragen en mooie voorbeelden

Provincies

Aanwezige NMF's

- Utrecht
- Friesland
- Groningen
- Overijssel
- Gelderland
- Noord-Holland
- Zuid-Holland
- Noord-Brabant
- Limburg

Wat is een goede lobbystrategie?

wie

Wethouder, gemeenteraad/
commissies > raadsleden,
ambtenaren (beleid én
uitvoer)

wanneer

Financiële cyclus, politieke
cyclus

wat

Wat is er al? Beleid,
regionaal, nationaal of
Europees

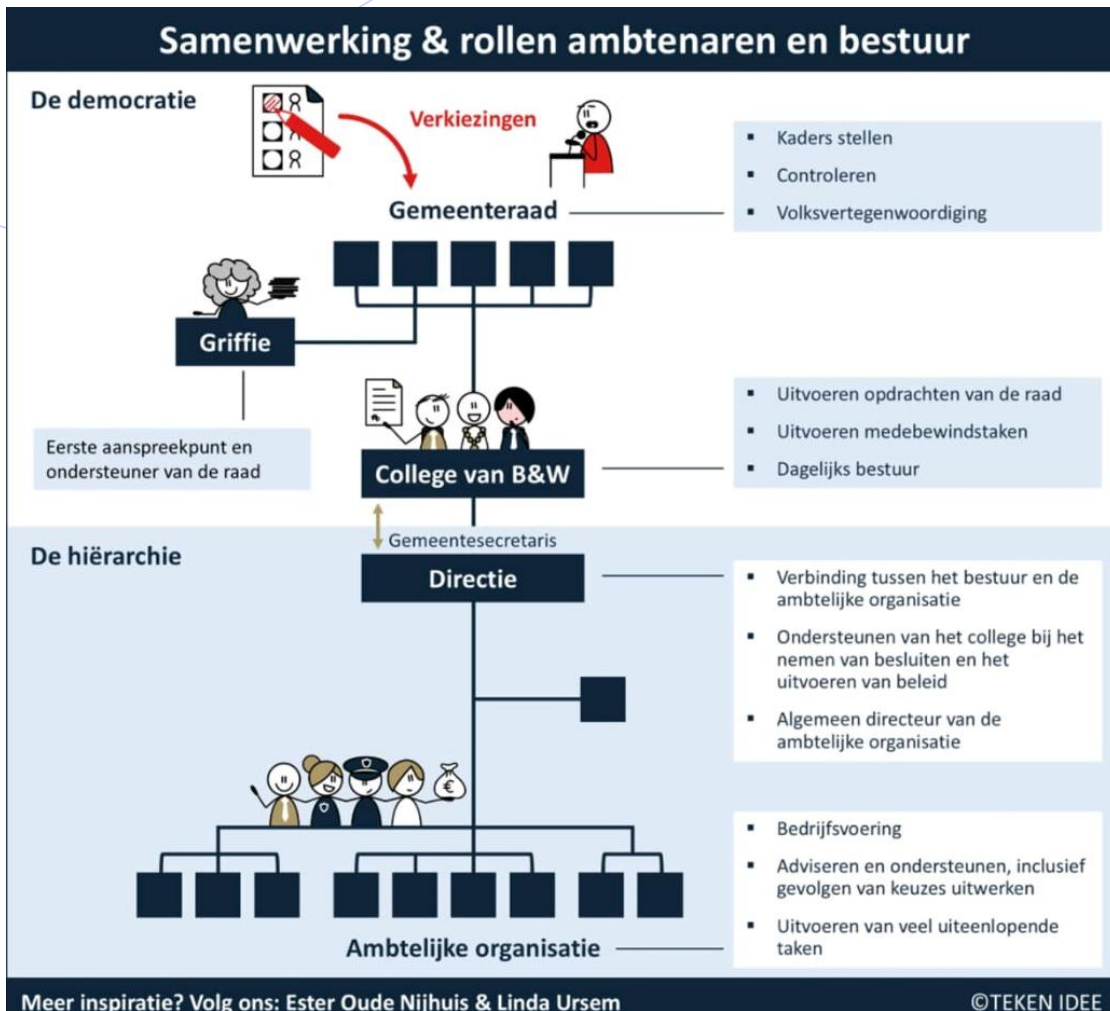
Wat wil jij? Eventueel
aanvullend, bovenwettelijk

hoe

Activiteiten, framing

Hoe werkt de gemeente?

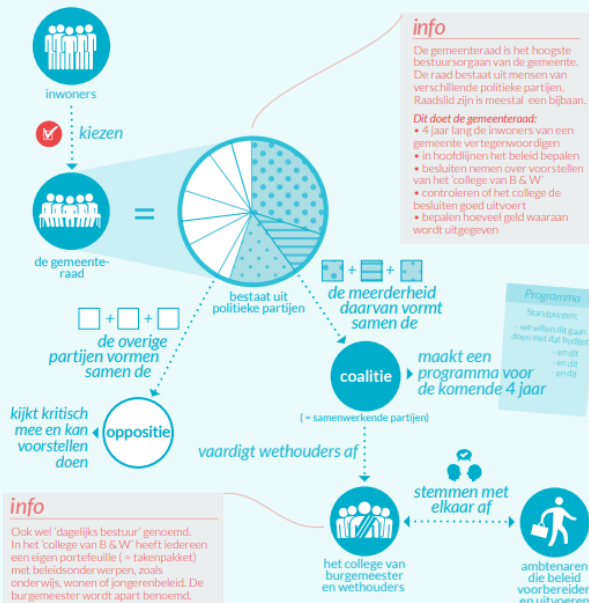
GEMEENTEBELEID, HOE WERKT DAT?

Wat is beleid?
Alle plannen die de overheid maakt om (nieuwe) doelen te behalen voor de samenleving

Wie speelt een rol?

En wat doen zij?

Hoe kun je beleid beïnvloeden?

informele manieren:

samen de media opzoeken

Breng mensen bij elkaar om samen jullie ideeën onder de aandacht te brengen bij lokale politici, bijvoorbeeld:

- door de media op te zoeken, zoals Twitter of de (wijk)krant
- door een gemeenteraadslid uit te nodigen voor een gesprek (= lobbyen)

een maatschappelijk initiatief starten

Heb je ideeën over hoe je iets kan betekenen voor de samenleving? Je kan een maatschappelijk initiatief opzetten en een netwerk opbouwen met beleidsmakers en politici. Kijk op doedemocratie.net voor meer info.

formele manieren:

burgerinitiatieven

Als inwoner kun je een burgerinitiatief indienen. Zo krijg je onderwerpen, plannen of voorstellen direct op de agenda van de gemeenteraad. Dat kan bijvoorbeeld:

- via een wijkraad
- zelfstandig, door handtekeningen op te halen

doen?

De inhoud van het voorstel moet nieuw zijn en over iets in jouw gemeente gaan, niet over landelijk geregelde thema's. Voor burgerinitiatieven gelden verschillende regels per gemeente, zoals je minimale leeftijd (vaak 14 of 16 jaar) of het aantal handtekeningen. Google daarvoor even op 'burgerinitiatief' + '<jouw gemeente>'.

inspraak tijdens de raadsvergadering

In de meeste gemeenten mogen inwoners aan het begin van elke raadsvergadering spreken om hun mening te laten horen.

deelnemen aan een adviesraad of -commissie

Inwoners kunnen solliciteren naar een plek in een adviesraad of -commissie, zoals die van jeugd of cultuur. Deze raad of commissie kan op elk moment, gevraagd en ongevraagd, advies geven aan het college van B & W over gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan.

lid worden van een politieke partij

Iedereen kan lid worden van een politieke partij. Als lid kan je meepraten over standpunten of helpen met bijvoorbeeld campagne voeren.

[Download deze afbeelding](#)

wat

1. Wetgeving & beleid

Europees:

- Right to repair
- Kaderrichtlijn Water
- Natuurherstelverordening

Nationaal:

- Klimaatakkoord
- Nationaal programma circulaire economie

Regionaal

- UPLG
- Provinciale omgevingsvisie, -verordening
- Gemeentelijk beleid

wat

2. Maatschappelijke initiatieven

Aansluiten bij campagnes

- Stop PFAS
- Heel Nederland Repareert
- Licht uit, nacht aan
- Week van de Circulaire Economie
- Earth Overshoot Day

Wat wil jij?

- Natuurinclusief zonneveld
- Groen schoolplein
- Bloeiende bermen

→ Wees helder over hoe jouw initiatief bijdraagt
aan maatschappelijke opgaven / beleid

wanneer

Seizoenen per beslisser

Jaar 1 - ploegen

Raadslid

Help, waar ben ik nu beland?

Wethouder

Eindelijk, we gaan de wereld veranderen!

Ambtenaar

Wat heb ik nu weer aan mijn fiets hangen?

Jaar 2 - zaaien

Leuk, ik begin het door te krijgen...

Poeh, komt meer bij kijken dan ik dacht!

Dit jaar moeten we zaken doen.

Jaar 3 - oogsten

Goed scoren nu, dan kom ik weer op de lijst

Wat een tegenslag! Zit het dan nooit mee?

Niet teveel nieuwe gekkigheid meer.

Jaar 4 - feest

Campagne!

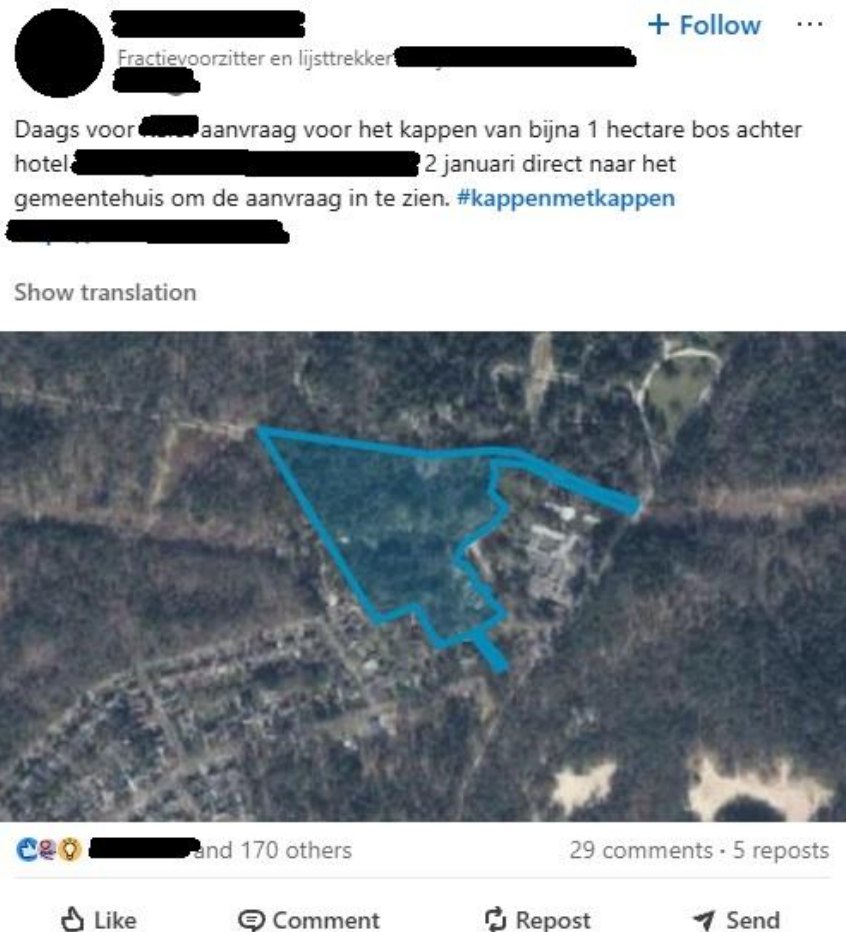
Mijn nalatenschap!?

Wie krijgen we hierna?

wanneer

Campagne!

- Direct aan de slag (op 2 januari)
- Duidelijk profiel
- Samenwerkingspartner voor groen initiatieven

wanneer

Mijn nalatenschap!?

- Viert haar successen
- Post-its als zichtbaar nalatenschap
- Successen zijn belangrijke speerpunten partij

Post-its

Oosters werd in 2022 wethouder namens Student & Starter. Daarvoor zat ze tussen 2018 en 2021 in de gemeenteraad. Ze studeerde rechten en geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Aan de Vrije Universiteit Amsterdam haalde ze haar master. Als middelbare scholiere had ze een korte carrière als actrice.

De wanden van de kamer van de wethouder hangen vol met gele post-its, netjes verdeeld in vakken, met daarop de verschillende kwartalen van het jaar. Eén bord hangt helemaal vol, dat zijn de dingen die het afgelopen half jaar zijn afgerond.

De resultaten van de afgelopen zes maanden

© Marc van Rossum du Chattel / RTV Utrecht

hoe

Raadslid

Help, waar ben ik nu beland?

Hulp bij:

- Concrete invulling ambities (meer groen, versterken biodiversiteit)
- Volksvertegenwoordiger: ideeën / draagvlak uit de samenleving
- Samenwerking vormgeven (informatie delen, aanspreekpunt, oplossingen, hoe concreter hoe beter)
- Investeer in een relatie (nodig actief uit)

Sluit aan bij beweegredenen

- Wethouder wil meer groen in de wijk
- En doet dat samen met bewoners

hoe

RUNE
energie

LID WORDEN INVESTEER MEE! NIEUWS DE COÖPERATIE HET PROJECT

Utrechters laten
gemeenteraad weten: "Zet
de wind nú aan het werk"

Published by Matthijs on 2 april 2024

Vanavond voerden leden van inwonerscoöperatie
Rijne Energie actie vóór meer windenergie. Voor het
Stadhuis hebben zij bij de gemeenteraad gepleit voor
hun plan om vier windmolens neer te zetten bij de
A12 ten zuiden van Utrecht. Met hun slogan 'Zet de

hoe

Welke woorden gebruik je?

Framing (beleidstaal)

- DUURZAME BOUW
- SCHONE ENERGIE EN ENERGIEBESPARING
- CIRCULAIRE ECONOMIE
- EEN GROENE KLIMAATBESTENDIGE REGIO
- RIJKE NATUUR
- GEZONDE MOBILITEIT
- DUURZAME LANDBOUW
- DE OMGEVINGSWET

Framing 'Kiezers willen..'

- EEN GEZONDE WONING VOOR IEDEREEN
- BETAALBARE ENERGIE VOOR IEDEREEN
- ONAFHANKELIJKHEID VAN BUITENLANDSE GRONDSTOFFEN
- GEZOND LEVEN
- GEZOND VOEDSEL VAN GEZONDE LANDBOUW
- GROENE WIJKEN EN SCHONE LUCHT
- RIJKE NATUUR
- INVLOED

hoe

Welke woorden gebruik je?

Framing (voorbeelden):

- Tegengaan Amerikaanse rivierkreeft in plaats van natuurvriendelijke oevers
- Energievoorziening met zeggenschap bewoners, in plaats van windmolens en warmtenetten
- Onafhankelijkheid van autoritaire regimes in plaats van zuinig met grondstoffen en minder afval
- Oer-Hollands landschap in plaats van mooie natuur

hoe

Hoe vind je de juiste politici?

- Raadsleden zijn vindbaar op gemeentepagina of website partij
- Benader (kandidaat)raadsleden persoonlijk
- Nodig ze uit bij je langs te komen, of bij een lopende activiteit
- [Bekijk ook voorbeeldbrieven van de NMU](#)

montfoort.bestuurlijkeinformatie.nl/People/Profiles/913d5f97-5087-433c-bf51-1e4ab9a95605

Categorieën

- Raad
- Commissies
- Griffie

Fractie

- ☒ Alles weergeven
- ☒ Lokaal Montfoort
- ☒ Progressief Akkoord
- ☒ CDA
- ☒ VVD
- ☒ SGP
- ☒ Inwonersbelangen Montfoort Linschoten
- ☒ ChristenUnie
- ☒ D66

Functie

- ☒ Alles weergeven

Raad

Lokaal Montfoort	4 zetels (26.7%)
Progressief Akkoord	2 zetels (13.3%)
CDA	2 zetels (13.3%)
VVD	2 zetels (13.3%)
SGP	2 zetels (13.3%)
Inwonersbelangen Montfoort Linschoten	1 zetel (6.7%)
ChristenUnie	1 zetel (6.7%)
D66	1 zetel (6.7%)

Lokaal Montfoort (4 zetels)

vhlokaal.nl/bestuur-en-raadsleden

Bestuur en raadsleden

 John van der Velden Raadslid VHL Lokaal c/a RWD Fractiesecretaris Interim bestuurssecretaris Lid Klein Slim Groepje https://www.vhlokaal.nl/govert-versluis	 Govert Versluis Raadslid VHL Lokaal Fractievoorzitter Commissie Algemene Zaken Aanspreekpunt voor de kernen Meerkerk en Lexmond NEEM CONTACTOP	 Ellie Meijdam Raadslid VHL Lokaal Commissie WOS Aanspreekpunt voor de kernen Leerdam Centrum en Oost, Nieuwland en Schoonewoerd. NEEM CONTACTOP	 Hans van den Berg Raadslid VHL Lokaal c/a WOS Raadswerkgroep APV Aanspreekpunt voor de kernen Leerdam West en Noord en Schoonewoerd. NEEM CONTACTOP
--	--	--	--

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026

Wat kun jij doen in jouw gemeente?